

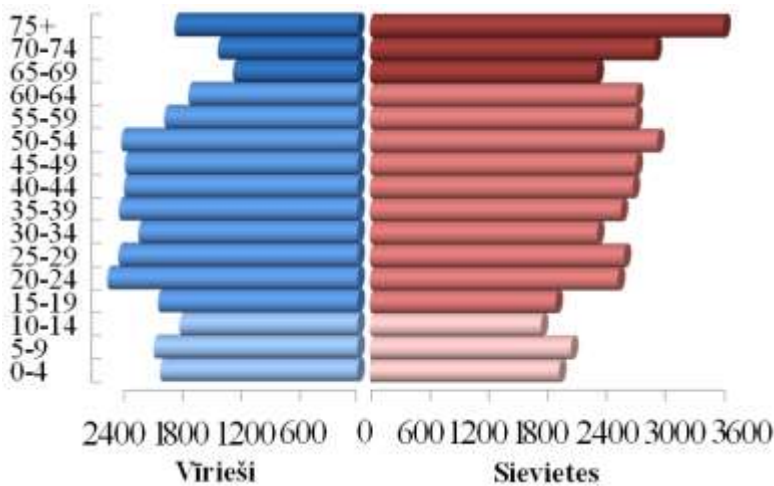
Liepājas pilsētas veselības profils

Šajā profilā apkopoti dati par būtiskākajiem veselības rādītājiem Liepājas pilsētā laika periodā no 2010. gada līdz 2012. gadam*. Informācija sagatavota, izmantojot Centrālās statistikas pārvaldes un Slimību profilakses un kontroles centra datus.

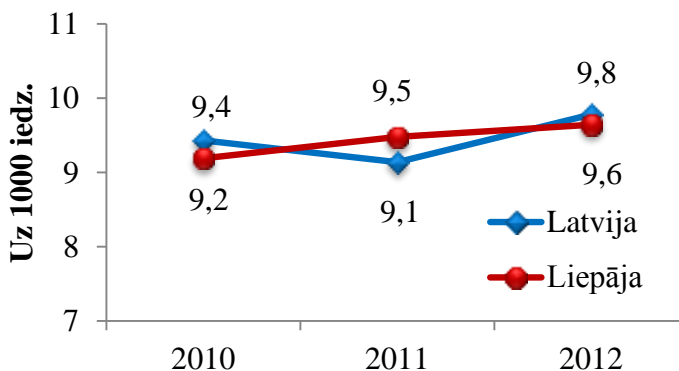
Plašāka informācija par Latvijas iedzīvotāju veselību pieejama mājas lapā www.spkc.gov.lv

Liepājas pilsētas pastāvīgo iedzīvotāju vecuma un dzimuma struktūra 2012. gadā

Dzimumstība Liepājā un vidēji LV, uz 1000 iedzīvotāju (CSP dati)

Iedzīvotāju skaits: 73 469 (2012.)

Procenti no Latvijas iedzīvotājiem: 3,64%

Iedzīvotāju blīvums: 1 236 iedzīvotāji uz km²

Iedzīvotāju dabiskā kustība: dzimuši 715, miruši 1046, starptautiskā migrācija: 1012 cilv. (CSP dati)

Pozitīvās tendences

- Augstāka bērnu proporcija populācijā nekā vidēji LV.
- Zemāka saslimstība ar Laima slimību un ērcu encefalītu nekā vidēji LV (2012. g. par 66% un 42%).
- Zemāka saslimstība ar HIV/AIDS un STI nekā vidēji LV (2012. g. par 68/60% un 51%).
- Nedaudz zemāka mirstība no SAS nekā vidēji LV (2012. g. par 4%).
- Zemāka mirstība no ārējiem nāves cēloņiem nekā vidēji LV (2012. g. par 21%).

Problēmas un izaicinājumi

- Samazinās kopējais iedzīvotāju skaits.
- 2012. g. pieaugusi perinatālā un zīdaiņu mirstība, līdz divām reizēm pārsniedzot vidējo rādītāju valstī.
- Augstāki cukura diabēta incidences un prevalences rādītāji nekā vidēji LV (2012. g. - par 10% un 9,5%).
- Nav ticamu datu par narkoloģisko pacientu un reģistrēto traumu gadījumu skaitu Liepājas pilsētā.
- Pieaug saslimstība ar jaunatklātu hronisku C hepatītu.
- Saslimstība no ļaundabīgiem audzējiem augstāka nekā vidēji LV (2012. g. par 21%), bet mirstība par 16% (2012. g.) augstāka nekā vidēji LV.
- Augstāka priekšlaicīga (līdz 64 g.v.) mirstība no SAS nekā vidēji LV (2012. g. par 18%).

*Sakarā ar administratīvi teritoriālo reformu salīdzināmi dati pieejami kopš 2010. gada.

Saīsinājumi:

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

LV – Latvija

PREDA – Ar noteiktām slimībām slimojošu pacientu reģistrs

STI – Seksuāli transmisīvās infekcijas

SAS – Sirds un asinsvadu sistēmas slimības

SSK-10 – Starptautiskā statistiskā slimību un veselības

problēmu klasifikācijam, 10. redakcija

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

VISUMS – Valsts infekcijas slimību uzraudzības un monitoringa sistēma

Tabulā attēloti veselību raksturojoši rādītāji **2012. gadā** Liepājā salīdzinājumā ar vidējiem rādītājiem valstī. Zem tabulas atrodams rādītāju aprēķina skaidrojums. Vienkāršākai uzskatei izmantoti simboli:

- Rādītājs ir augstāks nekā vidēji valstī
- Rādītājs ir zemāks nekā vidēji valstī
- Rādītājs būtiski neatšķiras no vidējā rādītāja valstī
- sarkans – negatīvs rādītājs
- zaļš – pozitīvs rādītājs
- oranžs – neitrāls rādītājs

	Rādītājs	Liepājā	Vidēji Latvijā	Pozīcija pret vidējo rādītāju valstī	
Iedzīvotāji	1	Demogrāfiskās slodzes līmenis	624	572	↑
	2	Bērnu proporcija populācijā (0-14 g.v.), %	15,7	14,4	↑
	3	Senioru proporcija populācijā (65+ g.v.), %	19,4	18,7	↑
	4	Dzimsība	9,6	9,8	○
	5	Vidējā darba alga bruto (Ls/EUR)	479/658	526/748	↓
Veselības un veselības aprūpes rādītāji	6	Saslimstība ar ļaundabīgiem audzējiem	689	567	↑
	7	Diabēta pacientu relatīvais skaits, izplatība	4262	3889	↑
	8	Iedzīvotāji ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem, izplatība, relatīvais skaits	4429	3907	↑
	9	Pirmreizēji reģistrētie pacienti ar psihiskiem un uzvedības traucējumiem, relatīvais skaits	310,2	318,5	○
	10	Reģistrētie narkoloģiskie pacienti, izplatība	554,3*	219,5	↑
	11	Pirmreizēji reģistrēto narkoloģisko pacientu relatīvais skaits	183,4*	31	↑
	12	Traumu gadījumu relatīvais skaits (stacionētie gadījumi)	53,9**	887	-
	13	Saslimstība ar tuberkulozi	44,5	43,2	○
	14	Saslimstība ar HIV/AIDS	5,4/2,7	16,6/6,7	↓/↓
	15	Saslimstība ar STI	60,7	123,9	↓
	16	Saslimstība ar hronisku C hepatītu	113	67	↑
	17	Saslimstība ar Laima slimību/ērču encefalītu	12,1/10,8	35,9/18,5	↓/↓
	18	Bērnu, kas dzimuši nepilngadīgām mātēm, īpatsvars no visiem dzīvi dzimušajiem, %	1,8	1,4	○
	19	Bērnu, kas dzimuši mātēm pēc 35 g.v., īpatsvars no visiem dzīvi dzimušajiem, %	15,2	15,8	○
	20	Dzīvi dzimušie ar zemu dzimšanas svaru (zem 2500 g.), %	5,2	4,6	↑
	21	Ārstu relatīvais skaits	30	34	↓
	22	Ģimenes ārstu, internistu un pediatru relatīvais skaits	10	10	○
	23	Ambulatoro apmeklējumu skaits pie ārstiem uz 1 iedzīvotāju/t.sk. mājas vizītes	7,5/0,21	7/0,21	○/○

Piezīmes: 1 Darbspējas vecumu nesasniegušo un pārsniegušo personu skaits vidēji uz 1000 personām darbspējas vecumā 2012.g. sākumā; 2-3 Procentos no visiem iedzīvotājiem; 4 Uz 1000 iedzīvotāju; 5 Pavisam, bez privātā sektora komersantiem ar nodarbināto skaitu <50; 6 Jaunie gadījumi, uz 100 000 iedzīvotāju; 7 Uz 100 000 iedzīvotāju; 8-9 Diagnozes F00-09; F20-98 (SSK-10), uz 100 000 iedzīvotāju; 10-11 Diagnozes F11-16, F18-19 (SSK-10), uz 100 000 iedzīvotāju. *2012. g. Liepājas reģionālā slimnīca aktīvāk iesniegusi datus nekā iepriekšējos gados; 12 Tikai stacionētie gadījumi, uz 100 000 iedzīvotāju. **Liepājas reģionālā slimnīca informāciju par stacionētiem traumu gadījumiem diemžēl nesniedz, līdz ar to traumu dati neatpoguļo patieso situāciju Liepājā; 13-17 Jaunie gadījumi, uz 100 000 iedzīvotāju; 15 Gonokoka infekcija, anogenitālās herpesvīrusu infekcija, uroģenitālā hlamidioze, sifiliss; uz 100 000 iedzīvotāju; 18-19 Īpatsvars procentos no dzīvi dzimušajiem mātēm visās vecuma grupās; 20 Īpatsvars procentos no visiem dzīvi dzimušajiem; 21 Ārstu skaits bez zobārstiem, ar stažieriem un rezidentiem, uz 10 000 iedzīvotāju; 22 Uz 10 000 iedzīvotāju; 23 Uz 1 iedzīvotāju.

Datu avoti: 1-5 CSP; 6-12 PREDA, SPKC; 13-17 VISUMS, SPKC; 18-20 Jaundzimušo reģistrs, SPKC; 21-22 Pārskats par iestādes personālu, SPKC; 23 Pārskats par ārstniecības iestādes darbību, SPKC.

Tabulas turpinājums

		Indikators	Liepājā	Vidēji Latvijā	Pozīcija pret vidējo rādītāju valstī
Mirstība	24	Mirstība no sirds un asinsvadu sistēmas slimībām	770	802	↓
	25	Mirstība no sirds un asinsvadu sistēmas slimībām, vecuma grupā 0-64 gadi	186	157	↑
	26	Mirstība no ļaundabīgiem audzējiem	344	296	↑
	27	Mirstība no ļaundabīgiem audzējiem, vecuma grupā 0-64 gadi	137	109	↑
	28	Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem	73	93	↓
	29	Mirstība no ārējiem nāves cēloņiem, vecuma grupā 0-64 gadi	65	86	↓
	30	Perinatālā mirstība	14,8	8,8	↑
31	Zīdaiņu mirstība	12	6,4	↑	

Piezīmes: **24-29** Uz 100 000 iedzīvotāju attiecīgā vecuma grupā; **30** Uz 1000 dzīvi un nedzīvi dzimušo; **31** Uz 1000 dzīvi dzimušo.

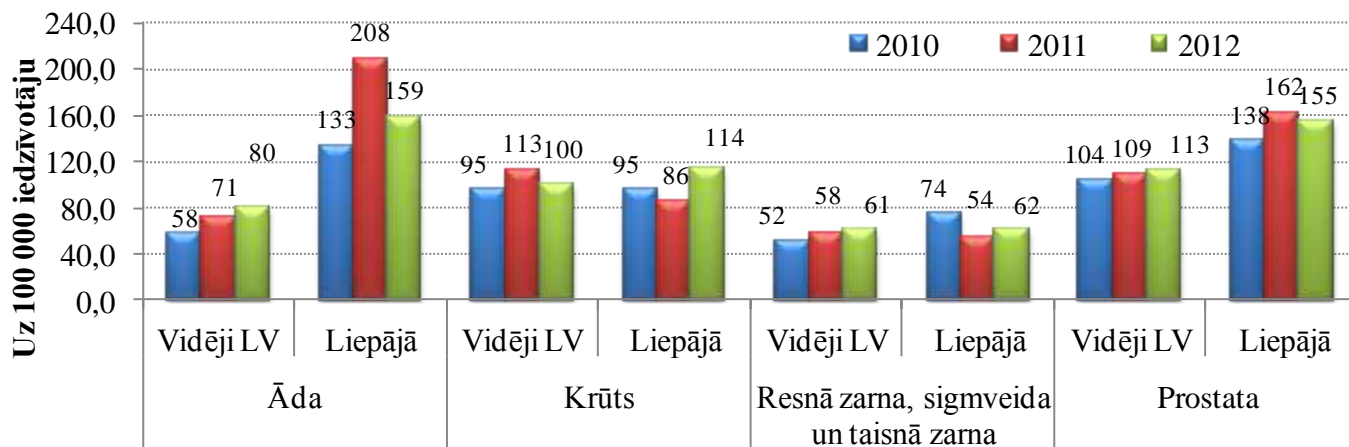
Datu avoti: **24-31** Latvijas iedzīvotāju nāves cēloņu datu bāze, SPKC.

Situācijas apraksts

Jaundzimušo skaits Liepājā pēdējos trīs gados ir salīdzinoši nemainīgs – ap septiņiem simtiem mazuļu, bet rēķinot uz 1000 iedzīvotāju – līdzīgs vidējam rādītājam valstī. **Perinatālā mirstība** Liepājā (nedzīvi dzimušie un pirmajā dzīves nedēļā mirušie) dinamiskā ir svārstīga, 2010. g. un 2012. g. rādītājs pārsniedza vidējo rādītāju valstī 1,4-1,6 reizes. **Zīdaiņu mirstība** (līdz 1 gada vecumam) 2010. g. un 2012. g. pārsniedza valsts vidējo rādītāju gandrīz divas reizes.

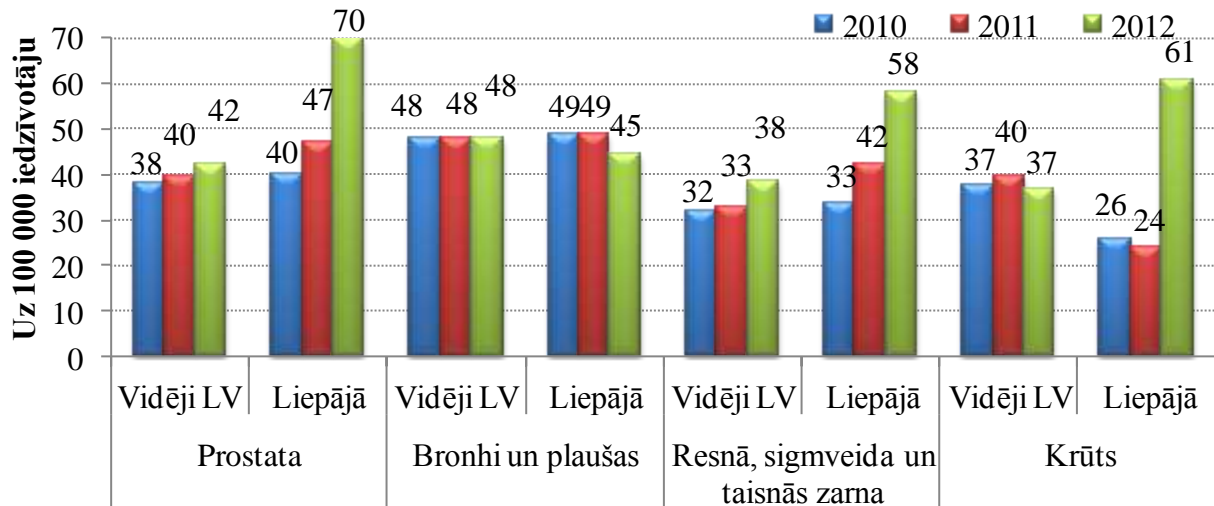
Saslimstība ar **ļaundabīgiem audzējiem** Liepājā ir par 21% (2012. g.) augstāka nekā vidēji valstī, savukārt mirstības rādītājs no ļaundabīgiem audzējiem – par 16% augstāks (2012. g.). Vecumā līdz 64 gadiem mirstība no ļaundabīgiem audzējiem ir par 11% (2012. g.) augstāka nekā vidēji LV. Liepājā biežāk reģistrētās audzēju lokalizācijas ir ādas audzēji (saslimstība 2-3 reizes pārsniedz vidējo rādītāju valstī), prostatas audzējs vīriešiem un krūts ļaundabīgais audzējs sievietēm. Augsta ir arī saslimstība ar resnās, sigmoidveida un taisnās zarnas ļaundabīgiem audzējiem (skat. attēlu).

Saslimstība ar izplatītākajām ļaundabīgo audzēju lokalizācijām 2010.-2012. gadā, uz 100 000 iedzīvotāju

Visaugstākā mirstība ļaundabīgo audzēju grupā Liepājā 2012. g. bija no prostatas audzēja, kad reģistrēts īpaši straujš pieaugums. 2012. g. pieaugusi mirstība no krūts ļaundabīgā audzēja sievietēm, iepriekšējo gadu rādītāju pārsniedzot vairāk nekā 2,5 reizes, un no resnās, sigmoidveida un taisnās zarnas ļaundabīgā audzēja. Nelielā mirušo absolūtā skaita dēļ dinamikā mirstības rādītāji ir svārstīgi, tomēr trīs biežākie audzēji, no kuriem mirst, ir nemainīgi – prostatas ļaundabīgais audzējs vīriešiem, bronhu un plaušu ļaundabīgais audzējs un resnās, sigmoidveida un taisnās zarnas ļaundabīgais audzējs (skat. attēlu). Liepājā biežāk nekā vidēji valstī reģistrēta mirstība no ādas audzējiem, t.sk. melanomas.

Mirstība no izplatītākajām ļaundabīgo audzēju lokalizācijām 2010.-2012. gadā, uz 100 000 iedzīvotāju

2012. g. Liepājā tika reģistrēti 275 jauni saslimšanas gadījumi ar **cukura diabētu**, tai skaitā 144 cilvēkiem vecumā līdz 64 gadiem. Saslimstības rādītājs ir 371 gadījums uz 100 000 iedzīvotāju, kas ir par 10% augstāks nekā vidēji valstī. Kopējais cukura diabēta pacientu skaits Liepājā 2012. g. pieaudzis līdz 4262 gadījumiem uz 100 000 iedzīvotāju (3160 gad.), par 9,5% pārsniedzot vidējo rādītāju valstī.

Reģistrēto **traumu** gadījumu relatīvais skaits Liepājā ir zemāks nekā vidēji valstī, bet tas ir skaidrojams ar situāciju, ka ziemā Liepājas reģionālā slimnīca informāciju par stacionāriem traumu gadījumiem nesniedz, līdz ar to traumu dati neatspoguļo patieso situāciju Liepājā.

Saslimstība ar **HIV un AIDS** Liepājā ir zemāka nekā vidēji valstī.

Saslimstība ar **STI** pēdējos trīs gados ir zemāka nekā vidēji valstī, nepārsniedzot 60 gadījumus uz 100 000 iedzīvotāju.

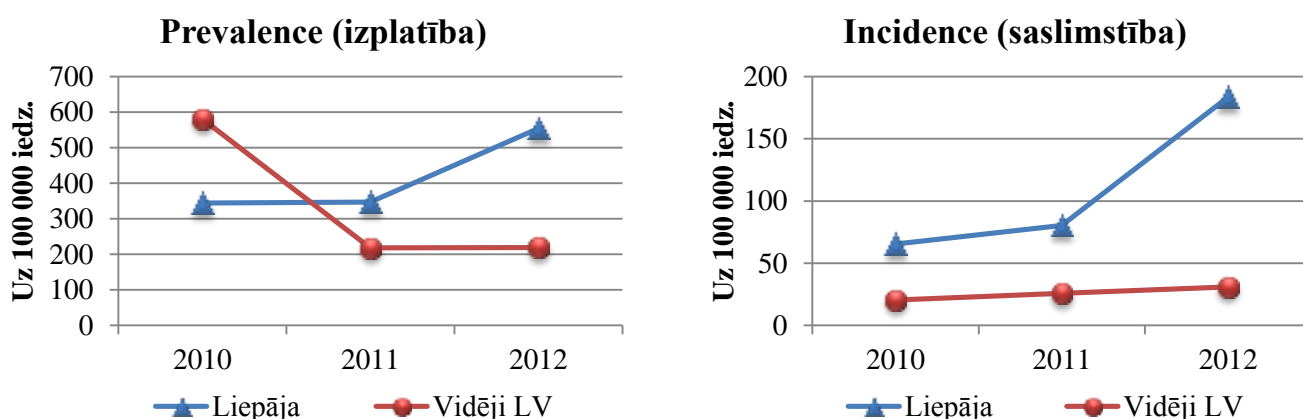
Saslimstība ar **hronisku jaunatklātu C hepatītu** 2012. g. Liepājā ir pieaugusi, gandrīz divas reizes pārsniedzot gan iepriekšējā gada rādītāju, gan vidējo rādītāju valstī.

Saslimstība ar **Laima slimību** Liepājā pēdējos trīs gados ir par 65-84% zemāka nekā vidēji valstī; ņemot vērā nelielo saslimušo skaitu, dinamikā nav vērojamas noteiktas tendences. Saslimstība ar **ērču encefalītu** pēdējos trīs gados ir svārstīga, 2012. g. tā bija par 42% zemāka nekā vidēji LV.

Pirmreizēji reģistrētās saslimstības ar **psihiskiem un uzvedības traucējumiem** rādītājs Liepājā ir svārstīgs, būtiski neatšķiroties no vidējā rādītāja valstī, bet psihisko un uzvedības traucējumu izplatības rādītājs ir līdz 20% augstāks par valsts vidējo rādītāju.

Reģistrētais **narkoloģisko pacientu** relatīvais skaits un jauno gadījumu relatīvais skaits Liepājā ir augstāks nekā vidēji Latvijā. Sevišķi augsts rādītājs ir 2012. g., kas varētu būt saistīts ar Liepājas reģionālās slimnīcas aktīvāku datu iesniegšanu nekā iepriekšējos gados (skat. attēlu).

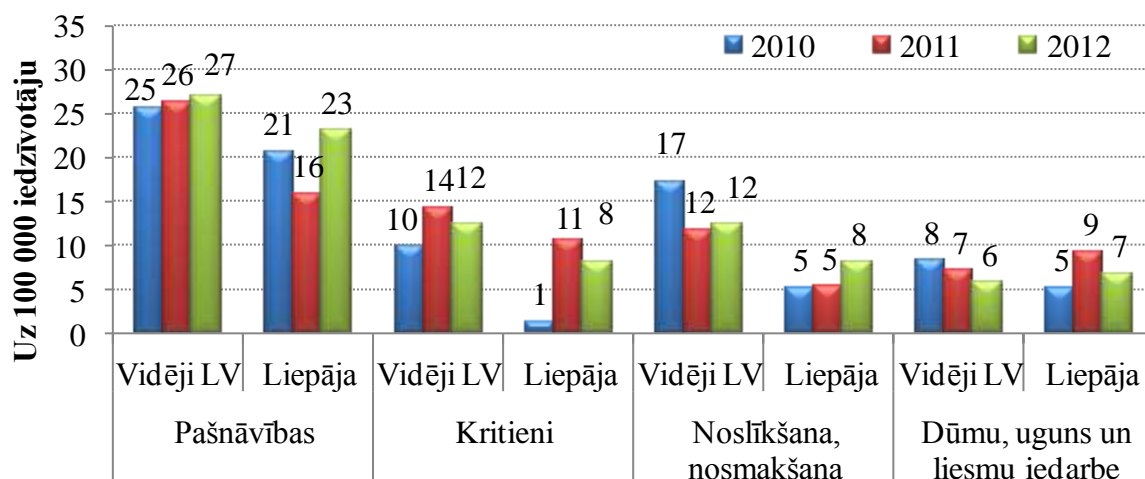
Reģistrēto narkoloģisko pacientu skaits 2010.-2012. gadā, uz 100 000 iedzīvotāju

Mirstība no **sirds un asinsvadu sistēmas slimībām** Liepājā laika periodā no 2010. g. līdz 2012. g. ir nedaudz zemāka nekā vidēji valstī. Savukārt, priekšlaicīga (vecumā līdz 64 gadiem) mirstība no SAS Liepājā pieaug, 2012. g. pārsniedzot vidējo rādītāju valstī par 18%.

Mirstība no **ārējiem nāves cēloņiem** (piemēram, pašnāvības, transporta nelaimes gadījumi, vardarbība, dūmu un uguns iedarbe, kritieni, noslīkšana, saindēšanās) Liepājā ir salīdzinoši neliela un par 21% zemāka nekā vidēji LV. Jāņem vērā, ka gadījumu nav daudz, līdz ar to relatīvo rādītāju dinamikā ietekmē katrs gadījums. Pēdējos trīs gados visvairāk mirušo ir pašnāvību dēļ: 2010. g. – 16 gadījumi, 2011. g. – 12, 2012. g. – 17. 2012. g. pieaudzis kopējais noslīkšanas un nosmakšanas rezultātā bojāgājušo skaits (skat. attēlu). Salīdzinoši zems ir transporta negadījumos bojā gājušo skaits: 2010. g. – 4 gadījumi, 2011. g. – 6, 2012. g. – 2; rēķinot uz 100 000 iedzīvotājiem, rādītājs ir 3,7 reizes zemāks nekā vidēji valstī (2012. g.).

Mirstība no izplatītākajiem ārējiem nāves cēloņiem 2010.-2012. gadā, uz 100 000 iedzīvotāju

Ārstu relatīvais skaits Liepājā ir zemāks nekā vidēji Latvijā – 30 ārstu uz 10 000 iedzīvotāju. Ģimenes ārstu relatīvais skaits ir līdzīgs kā vidēji Latvijā, internistu skaits ir nedaudz lielāks, bet pediatru skaits – zemāks.

Ambulatoro apmeklējumu skaits uz 1 iedzīvotāju Liepājā ir līdzīgs kā vidēji valstī, arī mājas vizīšu skaits, rēķinot uz 1 iedzīvotāju, ir līdzīgs kā vidēji Latvijā.